

Tilsynserklæring for skoleåret 2019/2020 for Privatskolen Als:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 537015	Skolens navn: Privatskolen Als
----------------------	-----------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Poul Sørensen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
04-10-2019	9. klassesetrin	Kristendom	Humanistiske fag	Poul Sørensen
04-10-2019	8. klassesetrin	Dansk	Humanistiske fag	Poul Sørensen
04-10-2019	5. klassesetrin	Matematik	Naturfag	Poul Sørensen
04-10-2019	7. klassesetrin	Matematik	Naturfag	Poul Sørensen
04-10-2019	5. klassesetrin	Dansk	Humanistiske fag	Poul Sørensen
25-11-2019	7. klassesetrin	Fysik/kemi	Naturfag	Poul Sørensen
25-11-2019	7. klassesetrin	Tysk	Humanistiske fag	Poul Sørensen
25-11-2019	5. klassesetrin	Tysk	Humanistiske fag	Poul Sørensen
25-11-2019	5. klassesetrin	Musik	Praktiske/musiske fag	Poul Sørensen
25-11-2019	7. klassesetrin	Biologi	Naturfag	Poul Sørensen

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Beskrivelse af tilsynsbesøg

Jeg har besøgt Privatskolen Als (PSA) og overværet en lang række lektioner fordelt på de humanistiske,

naturfaglige og praktisk/musiske fag, inden Coronakrisen tvang mig til at opgive mit sidste besøg. Lektionerne har været spredt ud over så mange forskellige klassetrin og lærere som muligt for at få størst mulig indblik i skolens samlede undervisning.

Jeg har i skolens unormale coronasituation talt med skolen leder og fulgt åbningen af skolen via Personaleintra. Ud fra det jeg såvel har hørt som læst, er jeg fortrøstningsfuld med såvel skolens fjernundervisning som de to faser af genåbning, som skolen har håndteret.

Jeg har undervejs talt med en del af skolens lærere og elever, og alle mine besøg er afsluttet i samtale med skolelederen.

Desuden har jeg orienteret mig på skolens Facebook- og hjemmeside, hvor man kan finde mangt og meget om skolen og dens kultur – herunder for mig relevante oplysninger om skolens prøver og evalueringer samt undersøgelse over elevernes trivsel og sundhed, hvilket er et godt supplement til min opfattelse af skolen.

Helt konkret kan jeg også konstatere, at skolen følger UVMs opstillede mål for deres undervisning, og at afgangselevernes karaktergennemsnit ved de afsluttende prøver ligger fint og over landsgennemsnittet, samt læse at alle skolens elever fortsætter på en ungdomsuddannelse.

Jeg har ved skolebesøgene deltaget i skolens morgensang, der ligesom den daglige undervisning foregår i en venlig uformel omgangstone, og hvor der gives nogle af skolens elever mulighed for eksempelvis at fortælle om deres projektarbejde, optræde med at spille musik o.l.

Der er en god stemning på skolen, og undervisningen og samværet er præget af åndsfrihed og demokrati, ligesom der naturligvis også undervises formelt i diverse emner om demokrati.

Det er i undervisningen tydeligt, at PSA er en meget faglig orienteret skole. Alle de lektioner, jeg har overværet har båret præg af god tilrettelæggelse, varieret undervisning og læringsituationer, hvor eleverne har været draget aktivt ind i undervisningen.

Jeg har oplevet en bred vifte af organisationsformer: lærerstyret undervisning, individuelt arbejde, gruppearbejde og pararbejde samt elevfrem lægninger.

Jeg kan gennem mine observationer konstatere, at undervisningen på PSA lever op til folkeskolens kompetencekrav.

Eleverne har gennemgående været velmotiverede og taget ansvar for at lektionerne er lykkedes gennem deres indsats og respons på lærerens planlægning og gennemførelse af undervisningen.

Eleverne har hjemmearbejde og skal regne med at skulle bruge en del af deres skolefri tid på lektier.

I mine samtaler med elever har flere af de tilflyttede elever givet udtryk for, at PSA er en god skole, og at de her lærer mere end på den gamle skole.

Jeg har ligeledes interesseret mig for skolens undervisningsmateriale og kan kun sige, at de lærebøger, jeg har haft i hænderne er alment anerkendte og nutidige.

Mht. it anvender skolen det udbredte princip BOYD – Bring Your Own Device – fra 6. årgang. Skolen råder endvidere også over classesæt af iPads og Computere til brug i øvrigt.

På mine besøg på PSA har jeg mødt stor venlig- og imødekommenhed fra såvel elever som personalet, og det er mit indtryk, at skolen gør alt hvad den kan for at efterleve det, den kalder Skolens DNA.*

*se skolens hjemmeside Om skolen

NB! I det ikke gennemførte besøg under coronakrisen var der planlagt flere lektioner med de yngste elever samt lektioner i de praktisk-musiske fagområder samt engelsk. Det vil jeg tilgodese i de kommende år.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Nedenfor har jeg indskrevet eksempler på to lektioner fra gruppen af humanistiske fag.

I første lektion overværede jeg kristendom i 9. klasse. Dagens emne var buddhisme.

Eleverne sad på parallelle tværgående rækker, nogenlunde som i en almindelig klassisk bordopstilling.

Lektionen startede factorienteret, hvor læreren afprøvede eleverne forforståelse af emnet.

Efterfølgende udleverede læreren et selvproduceret materiale til eleverne og fortalte om buddhismen, der er en noget abstrakt religion med begreber som "De fire ædle sandheder, Den ædle ottefoldige vej, karma og Nirvana" mv. og således ikke bare let at forstå for unge mennesker i 9. klasse.

Ikke desto mindre lykkedes det læreren vha. sin pædagogiske- og faglige viden at pirre elevernes interesse, så han kunne formidle sit stof.

Læreren var i god kontakt med sine elever, der kvitterede ved at være nysgerrige og årvågne.

Lige før lektionen sluttede gik jeg videre til næste lektion, da der ikke er pause mellem de to første lektioner.

Dansk på 5. klassesetrin.

Eleverne sidder i traditionel klasseopstilling og arbejder med Kim Fupz Aakesons "Fandens far".

Læreren og eleverne taler om talesprogets betydning for teksten.

Efterfølgende går de ind i teksten og ser på ordklasser – finder udsagnsord i nutid, datid, navneform, bestemt, ubestemt, ental og flertal og taler endvidere om fortællersynsvinkel.

Så skriver eleverne små afsnit fra fortællingen om fra nutid til datid, og ligeså med en fortællersynsvinkel, de skal skrive om til en jeg-fortællersynsvinkel.

Eleverne arbejder engageret med opgaverne.

Bogsystemet, de arbejder med er Pegasus fra Gyldendal.

Der er god klasseledelse – læreren styrer en del af slagets gang fra tavlen og går efterfølgende rundt til de enkelte elever og samtaler med og instruerer dem, som de løbende får behov.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Nedenfor har jeg indskrevet eksempler på to lektioner fra gruppen af naturfag.

Første lektion var med et delehold, der bestod af 10 drenge fra en 7. klasse. PSA har valgt at dele drenge og piger i introduktionsåret for fysik/kemi i laboratorieundervisningen for at give begge køn maksimal plads til at udfolde sig i.

Eleverne har en fælles teorilektion i hver uge.

Dagens emne var Syre/baser og lektionen gik straks i gang.

Først testede læreren elevernes faglige forforståelse og supplerede elevernes input med passende faglige opfølgninger.

Lektionens laboratorieopgave gik ud på at undersøge:

Hvor meget ætser syre?

Hvorledes påvirker saltsyre henholdsvis jern, Zink, kobber og magnesium?

Hvordan kan vi undersøge det?

Drengene var aktive og interesserede og iførte sig straks sikkerhedsbriller og forklæder, før de gav sig i kast med reagensglas, saltsyre og de ovennævnte metaller.

Resultaterne blev nedskrevet i deres hæfter.

Hvad mon det er for en luftart, der bliver frigivet ved ætsningsforsøgene? En elev gætter kvalificeret på, at det måske kunne være hydrogen, da alle syrerne indeholder den bestanddel i deres kemiske sammensætning.

Efterfølgende skulle alle grupperne forsøge at opsamle gasarten i et reagensglas og sætte ild til – hvilket hver gang gav et lille "BANG", når knaldgassen blev antændt.

Så var lektionen ved at være ovre, og eleverne ryddede op, før de efter en god lektion gik videre til næste fag.

Biologi på 7. klassetrin. I den foregående biologitime havde eleverne lavet dissektionsøvelser på kyllingelår og set på muskelfibre i mikroskop.

Jeg deltager i den første af to sammenhængende lektioner.

Spørgsmål, hvad har eleverne set i mikroskoperne – hvorledes ser muskelfibre ud?

Eleverne forklarer, hvad de mener at have set og læreren noterer deres svar på tavlen.

Efterfølgende viser læreren vha. at et dias illustrationer af muskler, med synlige muskelfibre mv.

Læreren samtaler med eleverne om illustrationerne og introducerer nogle nye betegnelser for eleverne – aktin, myosin, mitokondrier mv. og fortæller om betydningen af disse.

Herefter skal eleverne løse nogle skriftlige opgaver vha. deres grundbog s. 76-79 samt to links fra internettet, som læreren på forhånd har fundet til opgaverne.

Jeg hører med tilfredshed, at læreren instruerer eleverne i at tage udgangspunkt i deres grundbog, før de søger videre på nettet. Grundbogen har et adapteret indhold, der passer til elevernes alder og udviklingsstrin, så det er fornuftigt, ligesom der også er grund til at rose læreren for ikke at lade eleverne med og uden mål søge rundt på internettet, men at lade dem søge to steder, han på forhånd har fundet passende.

Da jeg forlader lektionen arbejder eleverne stille og roligt med deres opgaver.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Nedenfor har jeg indskrevet eksempler på to lektioner fra gruppen af praktisk/musiske fag.

Efter spisepausen kørte jeg ud til Idrætshøjskolen, hvor 9. klassetrin havde en dobbeltlektion i idræt, hvoraf jeg overværede de første.

Da idræt er blevet et muligt udtræksfag til de afsluttende prøver, var det naturligt, at de unge mennesker skulle tage ansvar for og stå for indholdet i undervisningen.

Først var der den obligatoriske opvarmning, der blev forestået af en lille elevgruppe.

Alle de øvrige elever fulgte aktivt deres kammeraters instruktioner og fik alle muskelgrupper godt opvarmet.

Herefter tog ca. halvdelen af holdet sig en løbetur, mens de tilbageblevne elever fulgte en elevgruppes instruktioner.

Emnet var spiludvikling, og denne gruppe havde valgt stikbold som udgangspunkt for deres arbejde. Det betød, at de inddelte de deltagende elever i fire grupper, og indførte, at man i grupperne måtte aflevere bolden til en kammerat på eget hold en gang, før man skulle forsøge at ramme en fra de andre hold, der skulle spilles fair play, så man døde ikke, hvis man blev ramt i hovedet. Undervejs i spillet kom der to bolde på banen, og banestørrelsen blev reduceret for at fortætte dramaet.

Alle aktiviteter var idrætsmæssigt relevante, eleverne så ud til at have det sjovt, og der var fuld gang i dem alle, da jeg måtte sætte kurs hjem mod skolen.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Hele skolens værdigrundlag og kultur er baseret på en samværsform, der lægger op til frisind, ligeværd.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Det ligger i hele skolens samværsform, og naturligvis er det også en del af elevernes pensum.

15. Er der kønsligestilling på skolen?

Ja

15.1 Uddybning

16. Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

16.1 Uddybning

18. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

19. Tilsynets sammenfatning

Gennem mine observationer har jeg fået det indtryk, at Privatskolen Als er en god og velfungerende skole, der både tager sig af elevernes alsidige udvikling samt fagligt lever op til at stå mål med folkeskolens samlede undervisning, hvilket også understreges af skolens outputresultater, hvor de rangerer over landsgennemsnittet af grundskoler